

Niersteenvergruizing

Urologie

Inleiding

De uroloog heeft één of meer nierstenen in uw nier of urineleider vastgesteld. In overleg met uw uroloog hebt u besloten tot een behandeling door niersteenvergruizing. In deze folder kunt u lezen wat een niersteenvergruizing is en wat u kunt verwachten.

Wat is een niersteenvergruizing?

Bij niersteenvergruizing worden nierstenen door middel van schokgolven verpulverd tot kleine stukjes gruis. Dit gruis kan de nier langs de natuurlijke weg verlaten; u plast het uit. De schok- of geluidsgolven worden opgewekt in het vergruizingapparaat. Via een rubberen bol die tegen uw lichaam geplaatst is, worden de schokgolven naar de niersteen gestuurd.

De schokgolven gaan door lichaamswefsel en water heen. Ze werken alleen op harde delen, zoals een niersteen. De schokgolven zijn ongevaarlijk voor uw lichaam. Door een groot aantal schokgolven op de niersteen af te sturen, wordt deze vergruisd tot kleine stukjes. Het aantal schokgolven is afhankelijk van de grootte en hardheid van de niersteen. Soms zijn meerdere behandelingen nodig.

Let op: Bij zwangerschap of vermoeden van zwangerschap moet de behandeling uitgesteld worden.

Wanneer wordt u behandeld?

Als u met uw uroloog heeft besloten tot een niersteenvergruizing, krijgt u na uw polikliniekbezoek een datum voor de behandeling mee op het Voorbereidingsplein. Voor een niersteenvergruizing wordt u voor een dagbehandeling opgenomen in het ziekenhuis. U kunt dus dezelfde dag weer naar huis.

Opname

Op de dag van uw opname meldt u zich bij de receptie of op de afdeling. Wij vragen u het volgende mee te brengen:

- uw verzekeringspapieren,
- uw medicijnen,
- iets om te lezen.

Na de opname mag u niet zelf naar huis rijden. Regel daarom een contactpersoon die u naar huis brengt. Geef op de afdeling het telefoonnummer van uw contactpersoon door. Dit kan een partner of familielid zijn, die tijdens de opnamedag te bereiken is. De verpleegkundige neemt contact op met uw contactpersoon als u weer naar huis kunt.

Voorbereiding op de behandeling

Voor de ingreep krijgt u pijnstillers in de vorm van een tablet en een injectie in het bovenbeen of de bil. De pijnstillers worden gegeven op de dagbehandeling als u wordt opgenomen. U hoeft voor de ingreep niet nuchter te zijn. Zorg er voor dat u zich voor de opname heeft gedoucht of een bad heeft genomen.

De behandeling

Voor de behandeling wordt u naar een speciaal daarvoor ingerichte kamer op de röntgenafdeling gebracht. Behalve de niersteenvergruizer ziet u ook een behandeltafel en röntgen- en controleapparatuur.

Medewerkers van de behandelkamer helpen u op de behandeltafel. De apparatuur wordt dan zó ingesteld dat de schokgolven precies naar de plaats van de niersteen gestuurd worden. Op de monitor kunt u zelf ook meekijken waar de niersteen zit.

Een medewerker smeert uw zij en buik in met een speciale gel. Deze gel zorgt voor een goed contact tussen de huid en de rubberen bol van de vergruizer. Hierdoor is de geleiding van de golven beter. De bol wordt tegen uw zij geplaatst en gevuld met water. Zo kunnen krachtige geluidsgolven vanuit de niersteenvergruizer naar de niersteen gestuurd worden.

Het is belangrijk dat u tijdens het instellen van de vergruizer zo stil mogelijk ligt. Adem rustig en oppervlakkig (door middel van borstademhaling). Door buikademhaling en te veel bewegen kan de steen ten opzichte van het richtpunt van de schokgolven verschuiven. Hierdoor heeft de vergruizing minder effect.

Als alles is ingesteld en de exacte positie van de steen of stenen is bepaald, begint de behandeling. De niersteenvergruizer wordt aangezet en het behandelend team houdt u nauwlettend in de gaten. U kunt de schokgolven voelen als doffe tikjes tegen uw zij. De pijnstilling zorgt ervoor dat dit geen pijn doet. Elke geluidsgolf die naar de niersteen wordt gestuurd hoort u als een harde, droge tik. U krijgt een oorbeschermer op. Met de oorbeschermer op hoort u de tikken veel zachter.

Vervolgens wordt met behulp van röntgenapparatuur bekeken of de niersteen voldoende vergruisd is. Is dit het geval, dan wordt de niersteenvergruizer uitgezet en is de behandeling klaar.

Duur van de behandeling

De behandeling duurt maximaal 45 minuten. Voorbereiding en behandeling duren samen ongeveer een uur. Na de behandeling wordt u opgehaald door de verpleegkundige van de dagbehandeling.

Controle

U komt ongeveer zes weken na de behandeling terug op de polikliniek Urologie. Voordat u bij de arts komt, wordt er op de dag van het bezoek een foto gemaakt op de röntgenafdeling.

Wat is het te verwachten resultaat?

Als het goed gaat plast u binnen drie maanden al het gruis en stukjes steen uit. U komt dan op de polikliniek Urologie terug, waarbij eerst een foto van uw nier wordt gemaakt om te zien of en hoe ver de steen verdwenen is. Het kan zijn dat u nog een keer behandeld moet worden. Niet alle stenen kunnen met een niersteenvergruizer vergruisd worden. Bepaalde nierstenen zijn gewoon te hard, te groot of liggen op een voor de niersteenvergruizer ongunstige plaats.

Bijwerkingen

Bij een niersteenvergruizing kunnen een aantal bijwerkingen optreden.

- De tikken tegen uw zij irriteren soms de huid. De huid kan rood of blauw worden. Soms is de huid licht beschadigd, dit geneest binnen enkele dagen. U zult er weinig last van hebben.
- Het gruis van de niersteen kan de binnenzijde van uw nier beschadigen. Hierdoor ontstaan kleine bloedingen die uw urine enige tijd rood kleuren. Dit kan een dag of meerdere dagen duren. U hoeft zich hierover niet ongerust te maken.
- Soms geven de stukjes steen wat stuwingspijn in de nier. Dit kan krampachtige pijn (koliek) veroorzaken. Deze pijn straalt vanuit de zij naar de onderbuik. De kolieken kunnen langere tijd optreden, dus ook als u weer thuis bent. U kunt een recept meekrijgen van de uroloog, waarmee u pijnstillers kunt halen bij de apotheek.

Als u koliekaanvallen heeft en pijnstillers niet helpen of als u koorts boven de 39 graden heeft, neem dan direct contact op. Tijdens kantoor tijden belt u naar de polikliniek Urologie. Buiten kantoor tijden (van 16.30 - 8.00 uur) belt u naar de Spoedeisende Hulp.

Zijn er alternatieven voor deze behandeling?

Voor de behandeling met de niersteenvergruizer zijn drie alternatieven denkbaar:

- Afwachten of u de nierstenen vanzelf uitplast.
- Een zogenaamde kijkoperatie (de percutane niersteenbehandeling), waarbij de steen via een klein gaatje in de zij met een tangetje wordt verwijderd.
- Een kijkoperatie via de plasbuis. Binnendoor via de nierleiders wordt de steen verwijderd of vergruisd met een laser.

Niersteenvergruizing biedt een aantal voordelen boven andere behandelingen. U kunt de dag van de vergruizing meestal weer naar huis. In de meeste gevallen kunt u thuis meteen weer alles doen. Van alle vormen van behandeling geeft de niersteenvergruizing de minste bijwerkingen.

Vragen

Heeft u nog vragen? Dan kunt u terecht bij de polikliniek Urologie en bij uw uroloog.

- locatie Langendijk

Polikliniek Urologie (076) 595 10 26
Spoed Eisende Hulp (076) 595 28 00

- locatie Pasteurlaan

Polikliniek Urologie (0162) 32 74 62

Voor vragen over uw opname(datum) kunt u contact opnemen via het telefoonnummer 076 595 1082. Of kijk op: www.amphia.nl

Wanneer wordt u verwacht?

Naam patiënt: _____

Geboortedatum: _____

Opname

Datum: _____

Tijd opname: _____

Locatie opname: Langendijk

Controle afspraak

Uw behandelend arts: _____

Datum en tijd afspraak: _____

Locatie afspraak: Langendijk

Pasteurlaan